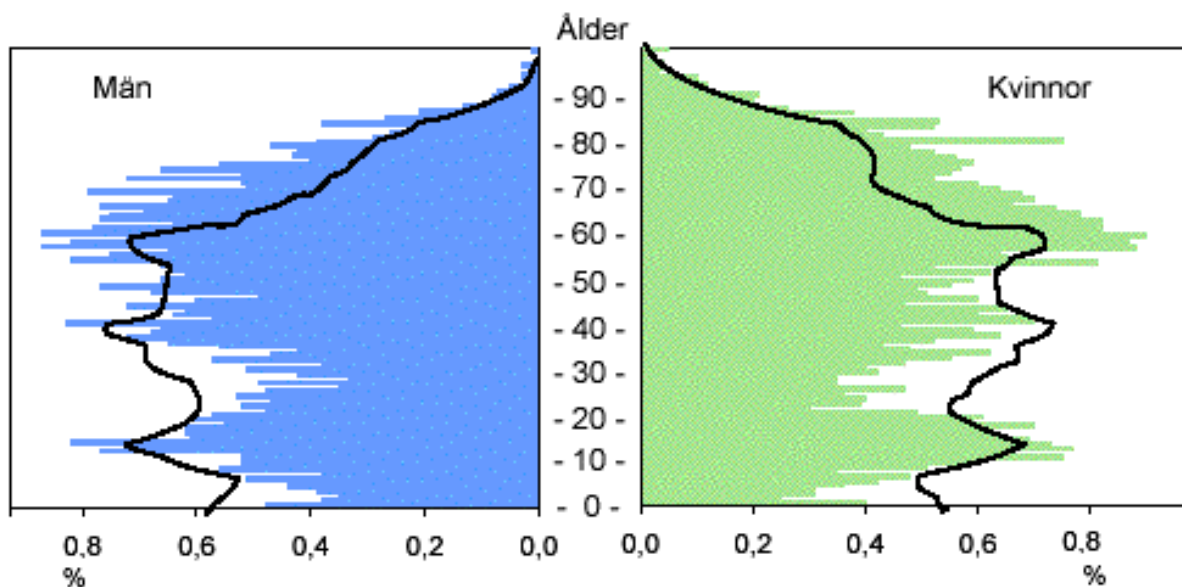
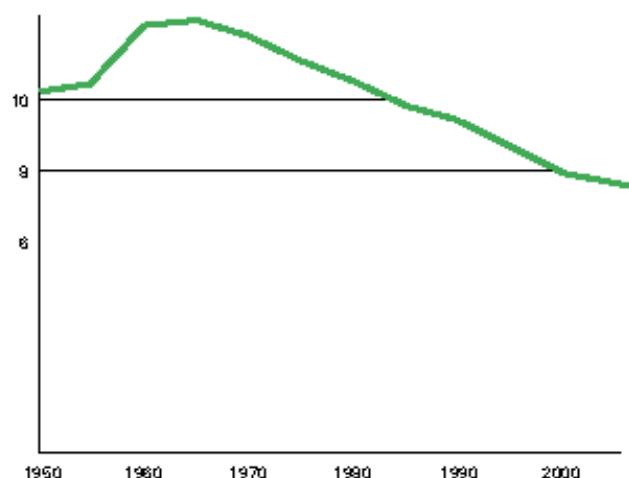

Befolkning och sysselsättning

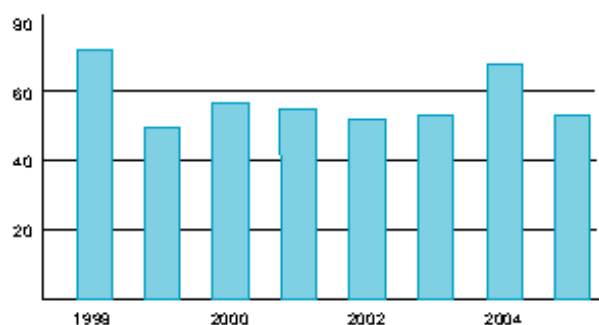
Sedan 1960-talet har kommunens befolkning minskat med ca 35% eller i genomsnitt ca 50 personer om året. Denna utveckling har gått hand i hand med en minskad sysselsättning och som alltid i sådana fall har detta betytt en tydlig avfolkning i åldersgruppen 25-35 år. Med den långvariga trenden har denna dränering slagit igenom i hela åldersgruppen 25-60 år.

Befolkningsutveckling i Hällefors kommun

Som i alla kommuner utan större högskola är åldersgruppen 20-24 år liten. Sammantaget betyder detta ett mycket stort underskott i de fertila åldersgrupperna. Trots att barnfrekvensen är högre (0,62 per vuxen i åldern 25-44 år mot riksgenomsnittet 0,57) än i landet som helhet, är andelen barn mer än 20% lägre än i en genomsnittlig kommun.

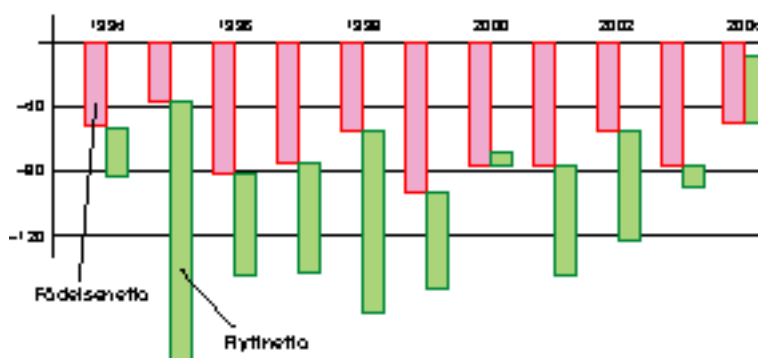
Födda barn i Hällefors kommun

De låga födelsetalen betyder också ett födelseunderskott, dvs fler döda än födda. Redan på grund av detta fortsätter befolkningsminskningen med minst 50 per år. Därtill har flyttningsunderskottet varit stort under hela 1990-talet. Sedan år 2000 har situationen stabiliserats, främst på grund av tillskottet av studenter. Ett par år har underskottet t.o.m. vänts till ett överskott.

Flyttningsnettot beror först och främst på arbetsmarknaden. Om den inte försämras ytterligare, bör in- och utflyttningen komma någorlunda i balans.

Födelse- och flyttnetto i Hällefors kommun

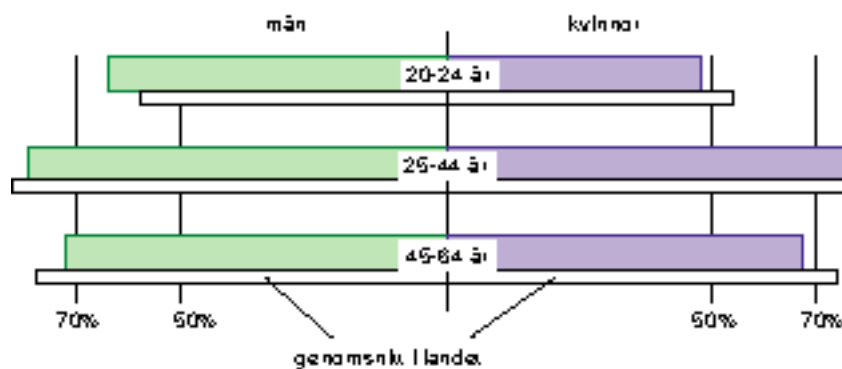
Reflexioner om sysselsättningen

Kommunen har idag något färre (9%) arbetstillfällen än förvärvsarbetande och följaktligen en nettoutpendling om drygt 250 personer. Oroväckande är dock att den egna arbetsmarknaden bara täcker 75% av befolkningen i åldern 25-64 år.

Trots att situationen förbättrats de senaste åren är arbetsmarknaden fortfarande ensidig. Hela 31% av jobben återfinns i tillverkningsindustri – att jämföra med 18% i landet som helhet. Tillväxtsektorer som handel och kommunikation samt finansiell verksamhet och företagstjänster är svaga (12% mot rikets 19% respektive 5% mot 13%). Ljuspunkten är personliga och kulturella tjänster, där kommunen ligger något över riksgenomsnittet.

Tiden för industrisektorns expansion är över och ny sysselsättning torde med enstaka undantag få sökas inom andra områden. En viktig faktor för nyetablering är alltid förekomsten av högskolor och välkända företag.

Sysselsättning 2003, % av befolkningen i Hällefors

Inom måltids- och livsmedelssektorn finns redan en grupp av företag som också kan falla tillbaka på restauranghögskolan. Nya högskoleutbildningar inom fritids- och upplevelsesektorn kan innebära motsvarande dragkraft.

Ortens övriga företag är förhållandevis små men några av dem har visat långsiktig stabilitet och kan i detta sammanhang vara en tillgång.

Kombinationen brukssamhälle och en relativt ålderstigen befolkning ger en "tunn" kvinnlig arbetsmarknad. Mer än 55% av kvinnorna arbetar i offentlig tjänst, företrädesvis i vård- och omsorgsyrsken. Denna 6-7 procents avvikelse från riksgenomsnittet kan verka odramatisk men innebär i praktiken att de positiva segmenten av arbetsmarknaden för kvinnor i stort sett saknas.

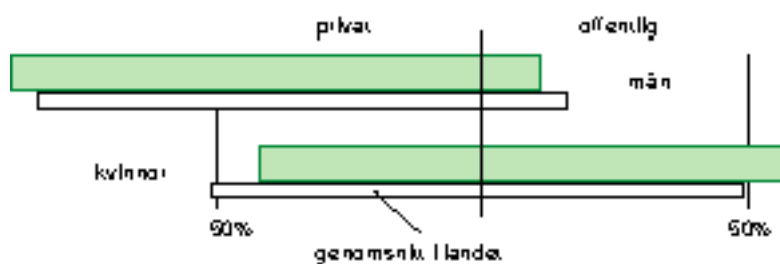
Ett annat bekymmersamt förhållande är att andelen förvärvsarbetande män i åldersgruppen 20-24 år är tydligt högre än riksgenomsnittet – trots att sysselsättningen toltalt är lägre. Detta betyder att andelen unga män med högskoleutbildning är i motsvarande grad lägre, något som kan påverka möjligheterna till annan sysselsättning.

Överlag är annars sysselsättningen några procent lägre än riksgenomsnittet för alla åldersgrupper och båda könen.

Reflexioner om bostadsbehov

Grythyttans folkmängd är i underkant för att upprätthålla en önskvärd samhällelig och kommersiell service. Något större tillskott av befolkning i förvärvsarbetande åldrar är dessvärre inte troligt.

Sysselsättning 2003,
offentlig/privat tjänst i Hällefors

Låga födelsetal får t.ex. stora konsekvenser för skolverksamheten. Idag består den genomsnittliga årskullen i hela kommunen av 95 elever, dvs nära fyra parallellklasser. De kommande 4-5 åren stannar de nya årskullarna vid 50-65 elever, dvs 2-3 paralleller. Här finns ett uppenbart hot mot Grythyttans skola.

Högskolans tillväxt ställer krav på bostäder för de studerande. Det finns också andra boendegrupper som kan tänkas uppskatta socknens natur- och kulturvärden, liksom en förhållandevis låg boendekostnad – exempelvis yngre pensionärer.

Bostadsprojekt i stor skala är knappast realistiska. En relativt stillsam komplettering innebär att relationen kvalitet/ekonomi hållas uppe.